

Pomoc Ukrajině v unikátních datech MPSV: za tři roky uprchlíci do rozpočtu přispěli dvojnásobek toho, kolik stála humanitární dávka

24.2.2025 - | KDU-ČSL

„Unikátní analýza MPSV ukazuje, že hlavně díky velkému zapojení uprchlíků na tuzemský trh práce, je celková bilance příjmů a výdajů jednoznačná - osoby s dočasnou ochranou do našeho systému dlouhodobě přináší více, než z něj dostávají. Tato čísla jsou konkrétní odpovědí těm, kdo tvrdí opak. Jako Česká republika jsme se zavázali, že pomůžeme lidem, kteří prchají před válečným konfliktem. A to od počátku děláme,“ zdůraznil ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Výdaje státu na podporu ukrajinských uprchlíků představuje mimo jiné humanitární dávka, do níž byly od 1. 9. 2024 v souvislosti se skončením bezplatného nouzového ubytování promítnuty také tzv. normativní náklady na bydlení. Tyto kroky souvisí s mírným navýšením výdajů v druhém pololetí loňského roku. Od února 2025 navíc dávka vzrostla osobám se zdravotním postižením. Do výdajů je zahrnuta mimo jiné také oblast zdravotnictví, školství či pomoc do zahraničí. Naopak v modelaci příjmů státního rozpočtu je kromě odvodů na pojistné zahrnuto také DPH, spotřební daň a další příjmy. Celkově stát na podporu Ukrajiny a osob s dočasnou ochranou vydal cca 63 mld. Kč.

„Pozitivní trendy se projevují v bilanci příjmů a výdajů. Podporou Ukrajiny pomáháme napadené zemi, investujeme ale i do bezpečnosti České republiky a podporujeme průmysl a obchodní spolupráci. Zároveň jen na výnosech z práce a spotřeby uprchlíků v Česku se nám vrátilo již nejméně 54 mld. Kč. Nejvýraznější podíl na příjmech mají pracující uprchlíci, kteří zároveň zaplnili dlouhodobě neobsazená místa v řadě odvětví,“ přiblížila vedoucí týmu dopadových analýz Magdaléna Klimešová.

Počet uprchlíků zapojených na trh práce dlouhodobě stoupá, pozorujeme pouze občasné mírné výkyvy, které jsou ale meziročně obdobné. Nyní MPSV eviduje asi 150 tisíc pracovně-právních vztahů. Struktura uplatnění v profesích se prakticky nemění a stále nejvíc osob s dočasnou ochranou pracuje v nízkokvalifikovaných pozicích, jako např. pomocní pracovníci ve stavebnictví nebo výrobě.

Zranitelným osobám, které pracovat nemohou (typicky dětem, seniorům nebo osobám se zdravotním postižením) stát poskytuje humanitární dávku. Ta představuje jedinou formu přímé finanční pomoci, na kterou v ČR mají osoby s dočasnou ochranou nárok. Pouze v krajních případech mohou čerpat ještě jednorázovou mimořádnou okamžitou pomoc. Z dat MPSV vyplývá, že 7 z 10 uprchlíků pobírajících humanitární dávku patří do některé ze zranitelných skupin. Více než polovinu pak tvoří děti.

Dočasnou ochranu v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině obdrželo v ČR podle dat Ministerstva vnitra celkem 397 tisíc osob. Největší podíl z nich je dlouhodobě evidován v Praze, nyní jde o necelých 103 tisíc lidí.

Humanitární dávku nyní čerpá pouze 92 tisíc osob (dávka je vždy vyplácena na domácnost), což

představuje měsíční náklady přibližně 760 mil. korun. Zde je však velmi důležité srovnání s jinými formami pomoci: na humanitární dávku stát za rok 2024 vyplatil necelých 8 mld. Kč, třeba na příspěvek na péči to ale bylo 41,3 mld. Kč (tedy víc než 5x tolik), na rodičovský příspěvek přes 29 mld. Kč (3,6x tolik), příspěvek na bydlení 20,3 mld. Kč (2,5x tolik) a na starobní důchody dokonce 585 mld. Kč (73x tolik).

„Příchozí z Ukrajiny prokazatelně pomáhají řešit dlouhodobý nedostatek pracovní síly u nás. Určitě tedy nedochází k vytlačování českých občanů z práce, naopak uplatnění uprchlíků odpovídá struktuře poptávky. Nejen odvody a daně, ale i spotřeba uprchlíků přináší miliardy do našeho státního rozpočtu. Vzkaz některým obchodníkům se strachem je tedy jasný. Ukrajinci k nám nepřišli čerpat dávky, ale kvůli přežití a drtivá většina se o sebe postará sama a integruje se,“ dodal ministr Jurečka.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mpsv-pomoc-ukrajine-v-unikatnich-datech-mpsv-za-tr>